

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea din București
1.2. Facultatea	Teologie Ortodoxă <i>Justinian Patriarhul</i>
1.3. Departamentul	Teologie Sistematică, Liturgică și Artă Sacră
1.4. Domeniul de studii	Arte vizuale
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii	Artă Sacră

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Studiul Desenului						
2.2. Titularul activităților de curs	Mușat Andrei Florin						
2.3. Titularul activităților de seminar	Mușat Andrei Florin						
2.4. Anul de studiu	3	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	O

3. Timpul total estimat

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	3.2. Din care Curs	1	3.3. Seminar	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	3.5. Din care Curs	14	3.6. Seminar	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					-
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					
Pregătire seminare/ laborator, teme, referate, portofolii și eseuri					
Tutorat					
Alte activități					
3.7. Total ore de studiu individual					
3.8. Total ore pe semestru					75
3.9. Număr de credite					3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6. Rezultatele învățării

Codificare Rezultat	REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII		
	Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
	C1 Decodificarea realității obiective și transpunerea ei în limbaj specific	A1 Dezvoltarea capacității de observare și de înțelegere a structurii corpului uman	Însușirea regulilor de muncă eficientă, atitudini responsabile față de domeniul artă bisericească, pentru valorificarea creativă a propriului potențial
	C2 Sintetizarea formelor naturale în forme structurale, geometrice	A2 Redarea în mod corect a construcției unor forme anatomice și a corpului uman în ansamblu.	Dezvoltarea capacității de evaluare și autoevaluare artistică.
	C3 Definirea conceptelor și principiilor de bază în studiul limbajului plastic	A3 Construirea în spațiul plastic a diferitelor elemente anatomice, păstrând specificul morfologiilor bizantine de secol XIV.	Cultivarea abilităților de lucru interactiv

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Elemente de limbaj plastic: punctul, linia, pata. Expresivitatea elementelor de limbaj plastic și relaționarea acestora în studiul formei prin analiza valorică (lumină-umbră)	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
2. Construcția formei și a spațiului cu ajutorul elementelor de perspectivă. Modalități de redare a spațiului și a volumului cu ajutorul elementelor specifice desenului perspectiv.	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
3. Contraste valorice în percepția formei. Relația ton local-treaptă tonală.	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
4. Deprinderea observației și mecanicii studiului după natură. Procedee practice necesare realizării studiilor după natură (naturi statice, fragmente anatomice de gips)	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
5. Drapajul – morfologie și dinamism în artele ecleziale, sec. VI-XIV și realismul occidental sec. XV_XVI. Amplificarea expresivității elementelor de limbaj plastic pentru sugerarea volumului și al spațiului.	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
6. Raportul formă-suprafață, studiul elementelor de limbaj plastic și al tehnicilor grafice pentru evidențierea naturii studiate. (naturi statice, studii după fragmente anatomice și volume geometrice)	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
7. Tipuri de instrumente folosite în studiul desenului. Note istorice. Particularități ale expresiei	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore

generate de instrumentarul folosit în istoria artei ecleziale răsăritene și în artele vizuale vest-europene		
8. Raportul formă-suprafață, studiul elementelor anatomice: Portret compozițional Compoziție, relația volumetrică a componentelor studiate, construcția liniară. Replicarea unui extrase anatomice omonime din artele ecleziale sec. XIV	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
9. Raportul formă-suprafață, studiul elementelor anatomice: mână, picior Compoziție, relația volumetrică a componentelor studiate, construcția liniară. Replicarea unor extrase anatomice omonime din artele ecleziale sec. XIV	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
10. Spațiul negativ și pozitiv în artele ecleziale, sec. VI-XIV. Particularizarea discursului plastic despre spațiul <i>iconic</i> și perspectiva naturalistă.	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
11. Portret compozițional (cu mâini) / Studiu comparativ sec. XII-sec. XIV. Note istorice. Modalități de studiu valorificând pretextul unui modul repetat în cadrul frizelor geometrice.	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
12. Portret compozițional (cu mâini) / Studiu comparativ sec. XII-sec. XIV. Note istorice. Modalități de studiu valorificând pretextul unui modul repetat în cadrul frizelor cu motive vegetale.	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
13. Relația ritm liniar-valoric: Expresia portretului Noțiuni despre interpretarea formei	<i>Explicații, dialog dirijat, demonstrații practice.</i>	1 ore
14. Concluzii.	<i>Dialog</i>	1 ore
7.2. Seminar		
1. Aplicarea criteriilor de analiză în studiul expresivității elementelor de limbaj plastic	<i>Explicații, discuții pe baza desenelor executate, materiale didactice imprimate, studiu de observație după model, obiect gips.</i>	
2. Modalități practice de redare a volumului și a spațiului. Expresivitatea liniei, petei valorice și formei.	<i>Explicații, discuții pe baza desenelor executate, materiale didactice imprimate, studiu de observație după model, obiect gips.</i>	1 ore
3. Particularități ale raportului lumină-umbră, în observarea și redare formei, pornind de la elemente constiutive la ansamblu.	<i>Explicații, discuții pe baza desenelor executate, materiale didactice imprimate, studiu de observație după model, obiect gips. Activitate studiu atelier</i>	1 ore
4. Relația detaliu-ansamblu în cadrul studiului	<i>Explicații, discuții pe baza desenelor executate, studiu de observație după model, obiect gips.</i>	1 ore
5. Moduri de de structurare a suprafețelor pentru redarea materialității	<i>Explicații, draperie, Activitate studiu atelier</i>	1 ore

6. Studiu model viu. Paginație, construcție, reducerea formelor complexe la geometrii simple. Valorația, scări valorice. Dominanta tonală	<i>Activitate studiu atelier</i>	1 ore
7. Studiu model viu. folosind instrumente de desen alternative, urmărind expresivitatea construcției. Crochiuri drapaj.	<i>Activitate studiu atelier</i>	1 ore
8. Studiu model viu. Paginație, proporții, sisteme de axe adjuvante, volumetrie.	<i>Activitate studiu atelier</i>	1 ore
9. Studiu model viu. Paginație, proporții, sisteme de axe adjuvante, volumetrie.	<i>Activitate studiu atelier</i>	1 ore
9. Studiu comparativ după model icoană sec. XIV – sec. XII cu focus pe spațiul negativ din jurul volumului Paginație, proporții, sisteme de axe adjuvante, volumetrie. Particularități ale morfologiilor tipice artelor ecleziale.	<i>Activitate studiu atelier</i>	1 ore
11. Studiu comparativ după model icoană sec. XIV –sec. XII. Particularități ale morfologiilor tipice artelor ecleziale.	<i>Dialog dirijat, Dezbateri, Activitate studiu atelier</i>	1 ore
12. Studiu comparativ după model icoană sec. XIV –sec. XII. Particularități ale morfologiilor tipice artelor ecleziale.	<i>Dialog dirijat, Dezbateri, Activitate studiu atelier</i>	1 ore
13. Studiu comparativ după model icoană sec. XIV –sec. XII. Particularități ale morfologiilor tipice artelor ecleziale Expresia liniei valorice în studierea volumului.	<i>Activitate studiu atelier</i>	1 ore
14. Analiză. Concluzii.	<i>Dialog dirijat, Dezbateri</i>	1 ore
Bibliografie 1. AILINCĂI, Cornel, Gramatica formelor vizuale, Ed, Paralela 45, Pitești, 2000 2. AILINCĂI, Cornel, Introducere în gramatica limbajului vizual, Ed.Dacia, Cluj-Napoca, 1982 3. ARNHEIM, Rudolf, Artă și percepția vizuală, Ed. Meridiane, București, 1979 4. ARNHEIM, Rudolf, Forța centrului vizual, Ed. Polirom, Iași , 2012 5. DA VINCI, Leonardo, Tratat despre pictură, Ed. Meridiane, București, 1971 6. DIONISIE DIN FURNA, <i>Erminia Picturii Bizantine</i> , Ed. Sophia, București 2000. 7. DUMITRESCU, Zamfir, <i>Ars Perspectivae</i> , Ed. Nemira, București, 2002 8. DUMITRESCU, Zamfir, Leonardo-structuri geometrico-plastice, Ed. Meridiane, București, 1988 9. FOCILON, Henri, Viața formelor, Ed. Meridiane, București, 1977 10. HUYGHE, Rene, Puterea imahginii, Ed. Meridiane, București, 1971 11. KANDINSKI, Wassily, Spiritualul în artă, Ed. Meridiane, București, 1994 12. KORDIS G., <i>Ritmul în pictura bizantină</i> , Ed. Bizantină, București 2008. 13. MITROVIC T., Carte de pictură, Bazele iconografiei, Ed. Bizantină, București 2015 14. STENDLD I. Desenul: Estetică, Suporturi, Materiale, Ed. Semne, București 2005. 15. SÂNDULESCU-VERNA C., Materiale și tehnica picturii, Ed. Marineasa, Timișoara, 2000.		

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se face în alte centre universitare din țară și din străinătate. Pentru o mai buna adaptare la cerințele pieței muncii a conținutului disciplinei au avut loc și se realizează în continuare întâlniri cu reprezentanți ai deținătorilor obiectivelor de patrimoniu din mediul eclezial și laic.

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de	9.3. Pondere din nota
-------------------	---------------------------	----------------	-----------------------

		evaluare	finală
9.4. Curs	Participare activă	Examen	70%
9.5. Seminar	Verificare finală / Caiet de schițe	Corectură	30%
Standard minimum de performanță	Capacitatea de a distinge particularitățile unui volum dat spre studiu, punând în practică noțiunile teoretice și procedeele aplicate de observație și analiză cantitativă și calitativă a unui volum și executarea acestuia respectând etapele de execuție specifice domeniului desenului.		

Data Completării
30.09.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în
departament
01.10.2025

Semnătura Directorului de
Departament